

De Blauwe Zeedistel

In 'Natura' van september 1967 schrijft C. Sipkes dat de Blauwe Zeedistel 'na de indijking van de Zuiderzee nog jarenlang in het Gooi bleef en er mogelijk nog is'.

Toevallig hield de afd. Amsterdam der KNNV op 22 oktober d.a.v. een excursie langs de IJselmeerkust tussen Naarden en Huizen. Ik heb toen natuurlijk extra op deze 'distel' gelet en kan medelen, dat hij inderdaad nog steeds aan de kuststrook tussen Naarden en Valkeveen staat. Over het algemeen zijn het echter zeer kleine exemplaren, die slecht tot bloei komen. Toch vonden we op die late oktoberdag naast enkele uitgebloeide nog één kleine plant met een mooi blauw bloemschermpje.

De vegetatie is langs die kuststrook geleidelijk sterk gesloten en de Zeedistel staat er dus weinig gunstig (zie Sipkes' artikel).

Veel talrijker waren de forse exemplaren van de Kruisdistel (*Eryngium campestre*), die zich als binnenlandse plant (fluviatiel) daar kennelijk veel beter handhaaft.

Opvallend is ook, dat de Zandhaver (*Elymus arenarius*) eveneens zo lang stand weet te houden; op vele plekken zagen we nog de typische blauwgroene bladen, die ook door hun grote breedte onmiddellijk herkenbaar zijn. Ik herinner me uit de jaren 1950-1954, toen ik in Naarden woonde en veel in dat gebied kwam, nog wel bloeiende planten. Dit keer heb ik geen resten van bloeihalmen gezien. Dat kán in het late seizoen zitten, doch ik vermoed veeleer, dat de Zandhaver evenals de Blauwe Zeedistel er bij gebrek aan stuivend, voedselrijk zand vrijwel niet meer tot bloei kan komen en alleen vegetatief het leven rekt. Ongetwijfeld speelt tevens het toenemend zoutgebrek hierbij een rol.

Verder zagen wij nog vrij talrijk Zeepostelein (*Honkenya peploides*), eveneens een restant van de vroegere zilte flora van de Zuiderzee.

Inmiddels zijn er, nu de inpoldering van het zuidelijk deel van het IJselmeer snel opschiet, waardoor er alleen een randmeer overblijft, in de naaste toekomst zeker nog belangrijke wijzigingen in het vegetatiedek te wachten. Hoe zal het bovengenoemde planten aanstonds vergaan en b.v. de nog veelvuldig aanwezige Kattedoorn (*Ononis spinosa*), eveneens een fluviatiel die langs de kust van de Zuiderzee 'uitstraalt'? Dit alles in de veronderstelling dat de 'wilde' flora niet door verdere aanleg van recreatiegelegenheden praktisch geheel verloren gaat, zoals het geval is geweest bij het vroeger zo interessante kustgebied tussen Oud-Naarden en Huizen, dat door de aanleg van een rijwielpad erlangs bijna alles heeft ingeboet.

Misschien kan afd. Hilversum door enkele excursies per jaar het gebied wat in het oog houden en de veranderingen vastleggen? Men kan dan ook eens letten op de Heelbeen (*Holosteum umbellatum*), die vlak langs de waterlijn even ten noorden van Naarden voorkwam (1950-1954).

Voor onze mycologen is misschien van belang te vermelden, dat de Kleine of Weideparasolzwam (*Lepiota excoriata*) op de weilanden tussen Naarden en Valkeveen net als in de vijftiger jaren nog aanwezig is, evenals de Grote parasolzwam.

Naar de zeldzame Kruisdistelzwam (*Pleurotus eryngii*), die ik er vroeger ook meermalen aantrof, hebben wij echter op 22 oktober vergeefs gezocht. Wellicht was het voor die zwam evenwel al wat laat; ik vond hem destijds bijvoorbeeld half september 1951.

Job. Bolman